

ЕПІФІТНА МІКРОФЛОРА ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН

Керечанин А.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
вул. А.Волошина, 32, м.Ужгород, Закарпатська область, Україна
Науковий керівник: к.б.н., доц. Кривцова М. В.

Одна з найактуальніших проблем людства – забруднення навколишнього середовища вихлопними газами та пилом. Ця проблема не обходить стороною і Закарпатську область, Ужгород входить в двадцятку найзабрудненіших міст України. Місто являє собою модель вкрай нестійкою і вразливою системи, яка втратила здатність до самовідновлення, тобто нездатною протистояти негативним екологічним факторам. Глобальні зміни природного середовища (забруднення, кислотні дощі і т.д.) спостерігаються, перш за все, на урбанізованих територіях. Ступінь екологічного ризику зростає для всіх компонентів урбанізованих екосистем: повітря, рослинності, ґрунту, води.

Епіфітна мікрофлора перешкоджає проникненню фітопатогенних мікроорганізмів в рослинні тканини, підсилюючи, таким чином, імунітет рослин. Погіршення екологічної обстановки може призводити до трансформації кількісного і якісного складів мікроорганізмів, до зміни біотичних відносин У свою чергу зміна взаємовідносин мікроорганізмів може привести до ослаблення захисних властивостей рослини і, як наслідок, потрапляння з навколишнього середовища умовно-патогенних і патогенних мікроорганізмів.

Метою роботи було вивчення епіфітної мікрофлори, таких видів лікарських рослин як: *Achillea millefolium* L. ; *Melissa officinalis* L.; *Mentha piperita* L.

Дослідження дали змогу визначити склад епіфітної мікрофлори відібраних рослинних зразків. По якісному складу вона виявилась досить

одноманітною, типовими її представниками є *Pseudomonas furbicola aurum* - грамнегативні короткі рухомі паличкоподібні бактерії, створюючі колонії золотистого кольору на МПА; *Pseudomonas fluorescens* - поліморфні грамнегативні паличкоподібні бактерії з полярно розташованими джгутиками, що обумовлюють флуоресценцію при рості на МПА і МПБ. *Erwinia herbicola*, що утворює на МПА золотисто-жовті колонії. Рідше зустрічаються спорові бактерії *Bacillus mesentericus*, цвілеві і дріжджові гриби. Встановлена залежність квантитативних показників і видового складу епіфітних мікроорганізмів рослин від умов зростання. Вплив таких абіотичних факторів, як вологість і менший ступінь урбанзації, призводить до збільшення в лісовій зоні мікроскопічних грибів: *Mucor sp.*, *Aspergillus sp.*, *Penicillium sp.*, *Candida sp.* Міська зона характеризується наявністю представників родини *Enterobacteriaceae*, великою кількістю потенційно патогенних для людини і рослин грибів роду *Aspergillus sp.*, що вказує на зростання екологічного ризику в місті.